

Ministerul Educației și Cercetării se implică în combaterea pseudoștiinței și a manipulărilor, pentru protejarea societății și a demnității personale și umane

Data publicării:

Marti, 11 Martie, 2025

În această săptămână, ministrul Educației și Cercetării, prof. univ. dr. psih. Daniel David, a luat trei decizii fundamentale pentru protecția românilor, prin combaterea pseudoștiinței și a manipulărilor:

- A realizat un parteneriat cu Consiliul Național al Audiovizualului pentru un [Ghid privind Combaterea Conținutului Ilegal în Online](#), care va fi diseminat și discutat în cadrul școlilor/universităților din țară. Astfel, îi încurajăm pe decidenții din educație-cercetare să popularizeze acest ghid în grupurile elevilor/studentilor, aparținătorilor acestora și ale personalului din educație-cercetare și să protejăm imaginea/demnitatea personală și umană în general.
- Ca urmare a unei întâlniri cu reprezentanții TikTok România, s-a stabilit inițierea unui parteneriat în cadrul căruia se vor realiza o serie de activități educaționale de promovare a științei și de control al pseudoștiinței, inclusiv de a crea pe platforma TikTok spații educaționale sigure, controlabile și stimulative pentru copii (singuri și/sau alături de părinți și profesori) și adulți.
- Pornind de la [discuțiile preliminare](#) avute în luna februarie a acestui an cu Vicepreședinta Comisiei Europene, doamna Roxana Mînzatu, ministrul Daniel David și-a exprimat interesul pentru a iniția două acțiuni la nivel european prin care:

1. educația-știința să pătrundă mai puternic în social media,
2. ocupațiile/profesiile existente să fie corect prezentate cetățenilor europeni.

Ministrul Daniel David declară:

*„Potențialul intelectual (de inteligență/creativitate) al românilor este comparabil cu al oricărei națiuni din țările mai dezvoltate. Dar acesta trebuie trecut prin educație pentru a-l valorifica în beneficiul națiunii și pentru a-i proteja pe oameni de irosirea/distorsionarea acestuia prin contaminarea cu pseudoștiință și pseudoreligie. Prin reformele începute (ex.: planurile-cadru pentru învățământ liceal) regândim educația în școli, acolo unde ne aducem copiii, iar prin aceste demersuri ducem și educația/știința la copii, în mod nonformal și/sau în afara școlii. **În această manieră, educația nu mai este doar calea regală spre succesul social, ci devine și principalul mecanism de protecție și valorificare a calităților umane pe care le avem!**”*

În continuare, ministrul Daniel David punctează:

*„Văd cu mare tristețe în spațiul public prea mulți tineri și seniori români inteligenți, copleșiți însă de manipularea pseudoștiinței/pseudoreligiei, exprimată în agresivitate și (adesea) în comportamente nedemne pentru un om (formula zbierată «Bă!» este de cele mai multe ori o marcă în acest sens). M-aș bucura ca educația să le redea șansa de a-și folosi potențialul bun pe care îl au în roluri prosoziale. De asemenea, văd pe unele rețele de socializare tineri din alte țări, care, alături de distracție, exemplifică și aspecte educațional-științifice (ex.: exerciții interesante de matematică), în timp ce la noi, tinerii cu același potențial ajung să exprime prea des lucruri caraghioase și/sau nedemne pentru un om. Sper din nou ca educația să le redea șansa să-și folosească potențialul bun pe care îl au. **De aceea am inițiat astfel de demersuri educațional-științifice: pentru a întări și/sau a recupera potențialul, respectiv demnitatea umană. Educația este aici pentru toți cei care o caută!**”*

Combaterea conținutului ilegal în online

GHID PRACTIC

1

CE ESTE UN CONȚINUT AUDIOVIZUAL?

Conținutul audiovizual se referă la materialele audio și la cele care conțin imagini în mișcare – și nu la mesaje de tip text sau fotografie.

2

CE ESTE O SESIZARE?

O sesizare este un mesaj prin care un cetățean informează Consiliul Național al Audiovizualului cu privire la un conținut audiovizual disponibil online care poate încălca legislația audiovizuală în vigoare sau afecta siguranța publicului. CNA analizează sesizările primite și poate decide să adopte măsuri adecvate, inclusiv să emită ordine de eliminare a conținutului ilegal.

Important: Orice persoană poate sesiza CNA cu privire la conținut audiovizual ilegal sau dăunător, indiferent dacă l-a raportat sau nu platformei unde a fost publicat!

3

CUM POȚI FACE O SESIZARE LA CNA?

Sesizarea online – cea mai rapidă și eficientă metodă!

Formularul de sesizare al conținutului audiovizual online îl găsești ușor pe **www.cna.ro**

Este recomandată utilizarea acestui formular dedicat pentru a facilita procesul de analiză!

Important! Pentru ca sesizarea să fie analizată eficient, vă rugăm să furnizați toate informațiile relevante, precum:

- Link-ul către conținutul audiovizual
- Tipul încălcării (ex: dezinformare, conținut periculos pentru minori)
- Descrierea problemei
- Capturi de ecran (opțional, dar foarte utile)
- Datele de contact (pentru clarificări)

4

CE SE ÎNTÂMPLĂ DUPĂ CE TRIMIȚI SESIZAREA?

CNA analizează sesizarea și verifică dacă intră în competența sa.

Membrii Consiliului stabilesc și dacă respectivul conținut încalcă legea.

Dacă este necesar, Consiliul Național al Audiovizualului adoptă o decizie privind ordinul de eliminare, prin care solicită platformei online să elimine sau să blocheze accesul la conținutul respectiv pe teritoriul României.

Dacă sesizarea nu intră în competența CNA, aceasta va fi redirecționată către o altă autoritate competentă. În cazul în care sesizarea nu conține toate informațiile obligatorii necesare pentru analiză, aceasta va fi clasată.

5

CE ESTE UN ORDIN DE ELIMINARE ȘI CARE ESTE TEMEIUL JURIDIC AL ACESTUIA?

Un ordin de eliminare reprezintă o decizie oficială emisă de CNA prin care li se solicită platformelor online să acționeze împotriva unui anumit element sau a mai multor elemente de conținut ilegal prin eliminarea acestora de pe platformă.

Temeiul juridic: Ordinul de eliminare a conținutului ilegal se bazează pe prevederile Regulamentului (UE) 2022/2065 privind serviciile online – DSA, dar și pe dispozițiile Legii nr. 50/2024, lege privind aplicarea regulamentului DSA.

Exemplu: Dacă o platformă digitală găzduiește conținut audiovizual ilegal, precum incitarea la violență, discriminarea sau încălcarea protecției minorilor, CNA poate emite un ordin de eliminare. De regulă, platforma trebuie să răspundă solicitării în 24 de ore sau într-o oră dacă este vorba despre conținut cu caracter terorist.

6

CARE SUNT TIPURILE DE CONȚINUT ILEGAL CARE POT FACE OBIECTUL UNUI ORDIN DE ELIMINARE?

Conținut dăunător pentru minori

Videoclipuri cu violență excesivă sau care promovează auto-vătămarea.

Conținut sexual explicit sau obscen accesibil minorilor.

Provocări periculoase, consum de droguri sau substanțe interzise.

Conținut care promovează tulburări alimentare (ex: anorexie).

Expunerea minorilor în mod inadecvat în videoclipuri.

Discurs instigator la ură sau violență

Incitare la ură pe criterii de gen, vârstă, rasă, etnie, naționalitate, cetățenie, credințe religioase, orientare sexuală, nivel de educație, categorie socială, afecțiuni medicale sau caracteristici fizice.

Promovarea violenței fizice sau psihice.

Amenințări directe la adresa unei persoane sau a unui grup de persoane.

Propagandă extremistă (politică, religioasă sau ideologică) sau teroristă.

6

(De exemplu propaganda extremistă de tip fascist, neo-legionar sau comunistă, sau cele care glorifică regimurile totalitare sau neagă crimele acestora).

Publicitate ascunsă / înșelătoare

Promovare de produse fără marcaj clar că este publicitate sponsorizată.

Publicitate pentru produse interzise (alcool, tutun, jocuri de noroc pentru minori).

Reclame mascate (ex: într-un mesaj care se pretinde a fi de divertisment).

Publicitate electorală difuzată în afara perioadei de campanie electorală sau fără respectarea obligației de marcare clară a publicității electorale.

Încălcarea vieții private

Publicarea de date personale fără consimțământ (ex: adrese, numere de telefon).

Filmări realizate fără acord în spații private.

Hărțuire online (ex: intimidare, expunere publică negativă).

Dezinformare și manipularea informațiilor în mediul online

Distribuirea de informații false sau înșelătoare despre sănătate publică, alegeri, crize sociale, crize economice/bancare etc. cu scopul de a induce panică sau de a influența opinia publică.

Manipulare prin editări video și sau audio înșelătoare (ex: deepfake) care modifică contextul unui eveniment cu scopul de a induce panică sau de a influența opinia publică.

Strategii coordonate de dezinformare prin conturi false, boți sau rețele organizate care amplifică artificial anumite mesaje.

Teorii conspiraționiste dovedite false, promovate în mod deliberat pentru a induce confuzie sau neîncredere în instituțiile democratice.

Conținut interzis de alte legi

Pornografie infantilă.

Vânzare de produse interzise (ex: droguri, arme, medicamente contrafăcute).

Instigare publică la infracțiuni (ex: promovarea violenței, terorismului)

Conținut rasist sau xenofob

7

CARE SUNT PLATFORMELE DE PE CARE POATE FI ELIMINAT CONȚINUTUL ILEGAL?

CNA poate solicita eliminarea conținutului ilegal de pe orice platformă digitală care permite publicarea sau distribuirea de materiale, inclusiv:

Platforme de social media:

Exemple: Facebook, Instagram, TikTok, "X" – unde postările, imaginile și videoclipurile pot fi distribuite rapid și pot avea un impact major.

Platforme de partajare a materialelor video (video-sharing):

Exemple: YouTube, Vimeo – unde videoclipuri cu conținut ilegal pot ajunge la un public extins.

8

POATE FI INVOCATĂ CENZURA? POT FI ELIMINATE OPINIILE?

NU. Ordinul de eliminare nu reprezintă cenzură, ci este o măsură legală aplicată exclusiv asupra materialelor care încalcă normele legale și pun în pericol drepturile fundamentale ale cetățenilor, ordinea publică sau siguranța națională.

Opiniile legitime, dezbaterile publice și exprimarea liberă nu fac obiectul acestor măsuri, în conformitate cu art. 11 din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene privind libertatea de exprimare.

Prin urmare, se acționează doar asupra materialelor audiovizuale dovedite ilegale, conform legislației audiovizuale, cum ar fi conținutul terorist, discursul de ură, dezinformarea gravă sau comunicări comerciale interzise, atunci când acestea sunt incluse într-un material audiovizual.

9

ÎN CÂT TIMP EMITE CNA ORDINELE DE ELIMINARE ȘI ÎN CÂT TIMP AU REACȚIONAT MARILE PLATFORME?

CNA emite ordinul de eliminare imediat după ce Consiliul constată, pe baza raportului de monitorizare redactat după primirea unei petiții, că un material audiovizual disponibil pe o platformă digitală încalcă legislația europeană sau națională în vigoare. Platformele online foarte mari (VLOPs) au un timp de reacție variabil, în general 24 de ore, în funcție de complexitatea cazului și de măsurile interne de moderare.

10

CE SE ÎNTÂMPLĂ DACĂ PLATFORMELE NU SE CONFORMEAZĂ?

Dacă platformele nu se conformează ordinului de eliminare a conținutului ilegal emis de CNA, acesta este transmis către coordonatorul serviciilor digitale din România (ANCOM). În cazul în care platforma continuă să nu respecte obligațiile de eliminare, coordonatorul serviciilor online notifică Comisia Europeană, respectiv coordonatorul serviciilor online din statul membru unde platforma își are sediul.

Pentru platformele online foarte mari (VLOP), Comisia Europeană are competența de a aplica sancțiuni, inclusiv amenzi de până la 6% din cifra de afaceri globală, pentru încălcări grave și sistematice ale Regulamentului DSA.

11

CUM POȚI AJUTA CNA SĂ ELIMINE EFICIENT CONȚINUTUL ILEGAL ȘI CUM ÎȚI POT PROTEJA COPILUL DE ACEST TIP DE CONȚINUT?

În primul rând, sesizează CNA prin intermediul portalului de sesizări dacă întâlnești conținut care, în opinia ta, ar putea încălca normele legale sau afecta siguranța publicului.

Pentru părinți, siguranța copiilor în mediul digital este o prioritate esențială, iar CNA este aici pentru a oferi sprijin și îndrumare în acest demers.

11

Iată câteva măsuri și propuneri la nivelul părinte-minor:

Implicarea CNA:

CNA impune platformelor digitale aflate sub jurisdicția României obligația de a lua măsuri pentru protejarea minorilor și a publicului larg, conform prevederilor din Legea Audiovizualului nr. 504/2002. Platformele trebuie să implementeze măsuri de verificare a vârstei, de filtrare a conținutului inadecvat și de marcare clară a materialelor care pot afecta copiii. Normele europene impun aceleași standarde pentru toate platformele digitale stabilite în statele membre ale UE, asigurând un cadru unitar de protecție a minorilor în mediul digital. Astfel, ca părinte, poți avea încredere că aceste măsuri sunt respectate și că ai la dispoziție soluții eficiente pentru a proteja copiii de conținut audiovizual periculos.

Utilizarea instrumentelor de control parental:

Este recomandat ca părinții să instaleze software de control parental pe dispozitivele utilizate de copii. Aceste instrumente permit setarea unor filtre de conținut, blocarea anumitor site-uri și monitorizarea activității online a copiilor.

Crearea unui mediu digital sigur acasă:

Discuții regulate: Vorbește deschis cu copiii despre siguranța online, explicându-le ce tip de conținut este inadecvat și cum să recunoască situațiile potențial periculoase.

Stabilirea unor reguli clare: Definește intervale de timp pentru utilizarea internetului, stabilește zone fără dispozitive electronice (ex.: în timpul meselor sau înainte de culcare) și acordă atenție activităților online ale copiilor.

Implicarea în activitățile online: Fii interesat de site-urile și aplicațiile pe care le folosește copilul tău, verifică recenziile și reputația acestora și, dacă este necesar, folosește setările de siguranță oferite de platforme.

Informarea și educația continuă:

Participă la programe de informare și cursuri de educație media destinate părinților, organizate de CNA sau alte instituții de profil, pentru a rămâne la curent cu noile riscuri și tehnici de protecție în mediul online.

Raportarea conținutului inadecvat:

Încurajează-ți copiii să te informeze dacă întâlnesc conținut suspect sau îngrijorător și folosește mecanismele de raportare puse la dispoziție de platforme pentru a semnală rapid conținutul dăunător sau ilegal.

Prin aceste măsuri, părinții pot juca un rol activ în protejarea copiilor, completând eforturile CNA de a asigura un mediu online sigur și responsabil. CNA oferă, de asemenea, suport tehnic și ghiduri detaliate pentru implementarea acestor măsuri, contribuind la reducerea expunerii copiilor la conținutul ilegal.

Contribuie la siguranța spațiului online!

Raportează conținutul dăunător sau ilegal!

Protejează comunitatea!

Folosește formularul CNA și contribuie la un internet mai sigur!

Un internet mai sigur începe cu fiecare dintre noi!